

SPOZNAVANJE DRUŽINE

Spoznavanje in spoštovanje
družin in skupnosti

KAZALNIKI

Delovna skupina:

- Spozna vrednote in prepričanja vsake družine ter jih upošteva, kadar je mogoče.
- Prilagodi odnose in storitve za družine na način, ki najbolj ustreza njihovim potrebam.
- Se seznani s skupnostmi, kjer živijo otroci, in to znanje uporabi, da odgovori na njihove potrebe z namenom ustvarjanja ustrežnejših učnih pristopov.
- Gradi na močnih področjih družine in skupnosti ter kadar je to mogoče, upošteva in vključuje »zakladnico znanja«, ki je del vsake družine in skupnosti.
- Spodbuja priložnosti, ki družinam omogočajo medsebojno učenje in podporo.

Družina je ključni partner pri izobraževanju, vzgojitelji pa pri tem sodelujejo in delujejo v sinergiji. Uri Bronfenbrenner takšne poglede zagovarja v svojem delu Ekologija človeškega razvoja (The Ecology of Human Development, 1979); takšen pogled se osredotoča na razmerje med človeškim razvojem in okoljem, v katerem poteka.

Njegova teorija poudarja, da se proces interakcije med dvema elementoma odvija v dolgem časovnem obdobju in vključuje neposredno okolico, kulturne vzorce in skupke znanja.

Na vsakega odraščajočega posameznika vplivajo odnosi, on pa nanje.

Pri tem niso pomembne samo posamezne situacije, ki jih dojenček izkusi v različnih življenjskih okoljih – od najbližjih do najbolj oddaljenih, temveč tudi medsebojna prepletenost teh okolij. Večja prepletenost družine in storitev, če ostanemo pri analizi teh dveh faktorjev, pomeni, da bodo tudi otrokove izkušnje pri razvoju bolj pozitivne in konsistentne. Tesno sodelovanje med ponudniki socialnih storitev in družinami ter otrokove trajne pozitivne izkušnje spodbujajo večje zavedanje in namen vzgoje pri enih in drugih.

Vzajemno poznavanje je prvi korak pri vzpostavitvi te ključne prepletenosti med storitvami in družinami, tj. sposobnost, da cenimo in sprejmemo raznolikost kot skupno dobro.

Dejavnosti, ki jih bomo opisali, prikazujejo različne oblike odnosov in srečevanj z družinami, usmerjene pa so h krepitvi izmenjave informacij, dialoga, primerjanja, izmenjave idej ter k deljenju vzgojnega projekta in vključenosti v življenje, in sicer na podlagi vzajemnosti in sprejemanja drugačnosti.

Pri tem morajo dejavnosti vključevati pluralnost jezikov in kar se da natančno prilagoditi svoj pristop posebnostim vsake družine.

S tem ko vzgojitelji povabijo družine k dejavnostim in priznavajo njihove različne identitete, jim omogočajo sodelovanje pri projektih in tudi njim dajejo priložnost, da prispevajo k načrtovanju dejavnosti in dogodkov. Vzgojitelji starše lahko spoznajo v drugi luči, spodbujajo boljše starševstvo ter s skupnimi močmi pomagajo dosežati nove, še boljše rezultate.

S tem družinam omogočajo, da se hkrati počutijo cenjene, aktivno vključene in del izobraževalne poti, po kateri stopajo njihovi otroci, ki so vključeni v storitve.

Element, ki plete tesnejše vezi in vzajemnost, ni omejen samo na starše, temveč zajema celotno skupnost.

To je dragocen vir za oblikovanje in razvoj vzgojnih načrtov ter za skupno rast otrok, staršev in učiteljev.

Socialne službe morajo zato staršem pokazati priložnosti za izobraževanje in storitve, ki so na voljo.

Zato potrebujemo strokovne delavce, ki se zavedajo svojih omejitev in vedo, kam se obrniti, kadar naletijo na različne težave.

Storitve starševske večine spodbujajo tako, da povečajo priložnosti za razpravo o vzgojnih praksah na različnih področjih, in sicer med starši in strokovnimi delavci, med starši in zunanji strokovnjaki ter med samimi starši.

Dejavnosti, ki jih bomo predstavili, pomagajo pri premagovanju socialne in psihološke izoliranosti, ki jo občutijo številne družine.

Družine imajo pomembno vlogo pri vzgoji in podpiranju svojih otrok, pri čemer je kakovost starševske vzgoje najpo-

membnejša pri pripravi otrok na varno, zdravo in produktivno prihodnost. Socialne službe neposredno načrtujejo kulturne pobude in/ali pobude za združevanje ter podpirajo tiste, ki jih organizirajo druge lokalne ustanove, pri čemer sodelujejo v okviru mrež z dvojnimi cilji.

Na eni strani je cilj podpiranje in razvoj družinskih veščin in virov, na drugi pa spodbujanje vzpostavljanja neformalnih mrež za vzajemno podporo.

To vodi do pozitivnih odnosov med izobraževalnimi ustanovami, družinami in skupnostmi, hkrati pa družinam zagotavlja podporo, s čimer okrepi zavedanje in vključenost staršev ter ustvari tesno mrežo v skupnosti.

LITERATURA

Bronfenbrenner U., *The ecology of human development: Experiments by Nature and Design*, Harvard University Press, 1979.

European Commission Working Group on Early Childhood Education and Care (2014). *Proposal for key principles of a Quality Framework for Early Childhood Education and Care*. http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/policy/strategic-framework/archive/documents/ecec-quality-framework_en.pdf

European Commission/EACEA/Eurydice (2016). *Structural Indicators for Monitoring Education and Training Systems in Europe – 2016*. Eurydice Background Report to the Education and Training Monitor 2016. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Luciano E., *Participation: an essential value. Principle 4. A Children in Europe Policy paper - Young children and their services: developing a European approach*, 2016.

Primeri dejavnosti, povezanih s tem delovnim področjem, ki jih najdete v toolbox-u:

IME PRAKSE	KRAJ IMPLEMENTACIJE	VIR
Zajtrk s starši	Forlì (IT)	Elmer (BE)
Naša odejica za vse	Vrtec (SI)	Elmer (BE)
Z roko v roki	Vrtec (SI)	Elmer (BE)
Urice s starši	Colegio do Sardao (PT)	Forlì (IT)
Starši delijo svoje občutke o prvih tednih v skupini za malčke	Elmer (BE)	Forlì (IT)
Kreativna delavnica	Linköping (SE)	Vrtec (SI)
Svet staršev	Linköping (SE)	Liepaja (LV)
Igrača preživi konec tedna z družinami	Forlì (IT)	Colegio do Sardao (PT)
Pomladni festival	Linköping (SE)	Vrtec (SI)